

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 2. juna 2022.godine
Br. ref.: RK 2002/22

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI171/21

Podnosilac

Lutfi Shantiri

**Zahtev za ocenu ustavnosti (ne) delovanja Osnovnog suda u
Prizrenu, radi procesuiranja zahteva za reviziju
podnosioca zahteva, od 7. maja 2021. godine, u Vrhovnom Sudu**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Lufti Shantiri, sa mestom stanovanja u Prizrenu (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava (ne) delovanje Osnovnog suda u Prizrenu radi procesuiranja njegovog zahteva za reviziju u Vrhovni sud, podnetog protiv Rešenja Apelacionog suda [Ac. br411/2017] od 2. februara 2021. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar ovog zahteva je ocena ustavnosti (ne) delovanje Osnovnog suda u Prizrenu radi procesuiranja zahteva za reviziju podnosioca zahteva u Vrhovni Sud, kojom prilikom je, po navodima podnosioca zahteva, ovim nedelovanjem došlo do povrede njegovih prava koja su zagantovana članom 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i članom 32 [Pravo na pravno sredstvo] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i Ovlašćene strane] Ustava, članu 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47 [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosova br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) kao i na pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o Radu).

Postupak pred Ustavnim Sudom

5. Dana 10. septembra 2021. godine, zahtev je podnet u poštu, i isti je u Ustavnom Sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) registrovan dana 20. septembra 2021. godine.
6. Dana 4. oktobra 2021. godine, predsednica Suda, Gresa Caka-Nimani, je imenovala sudiju Selvete Gërxhaliu-Krasniqi za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Gresa Caka-Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Nexhmi Rexhepi (članovi).
7. Dana 15. oktobra 2021. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o registraciji zahteva i od njega je zatražio da popuni obrazac zahteva kao i da priloži prateću dokumentaciju.
8. Dana 25. oktobra 2021. godine, podnosilac zahteva je podneo Sudu potpun obrazac zahteva, zajedno sa pratećom dokumentacijom.
9. Dana 25. marta 2022. godine, Sud je zatražio dodatne informacije od Osnovnog suda u Prizrenu i Vrhovnog suda, a u vezi sa tvrdnjom podnosioca zahteva o odbijanju podnošenja zahteva za reviziju pred Vrhovnim Sudom.
10. Dana 1. aprila 2022. godine, Vrhovni sud je obavestio Sud da u vezi sa zahtevom za reviziju, podnetim od strane podnosioca zahteva dana 7. Maja 2021. godine, isti je dana 13. avgusta 2021. godine, doneo Rešenje Rev. 343/2021 kao i da su u potpunosti spisi predmeta vraćeni Apelacionom Sudu dana 1. septembra 2021. godine. Vrhovni sud je uz propratni akt priložio kopiju rešenja Rev.343/2021 od 13.08.2021. godine.

11. Dana 4. aprila 2022. godine, Osnovni sud u Prizrenu je, po zahtevu Suda od 25. marta 2022. godine, podneo informacije i dodatne dokaze pred Sudom u vezi sa tvrdnjama podnosioca zahteva, gde je uz prateći akt priložio i rešenje Vrhovnog Suda Rev.343/2021 od 13. avgusta 2021. godine.
12. Dana 12. maja 2022. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je preporučilo Sudu da zahtev proglasi neprihvatljivim kao očigledno neosnovan.

Pregled činjenica

13. Sud primećuje da podnosilac zahteva podnosi zahtev Sudu po drugi put, ali ne za isti građanski predmet. Prethodno je podneo zahtev KI19/20, za koji je Sud 22. jula 2020. godine doneo rešenje o neprihvatljivosti, zbog neiscrpljenja pravnih lekova.
14. Trenutni zahtev podnosioca zahteva se tiče jednog građanskog pitanja (imovinskog) koji je iniciran od strane Saveta Islamske Zajednice, odeljenje u Prizrenu, a u vezi sa predajom u posed nepokretne imovine sa br.07081-0, u površini od 316 metara kvadratnih, na mestu zvanom "Altmejdán" registrovane u katastarskoj knjizi sa br.997, u katastarskoj zoni u Prizrenu, za koju se čini da je koristi podnosilac zahteva.
15. Dana 12. maja 2016. godine, Savet Islamske Zajednice (tužilac), je podneo tužbeni zahtev pred Osnovnim sudom u Prizrenu, protiv podnosioca zahteva (tuženog), u kojem je tražio predaju u posed gore navedene nepokretne imovine, sa tvrdnjom da ista zakonski pripada ovoj zajednici.
16. Dana 19. oktobra 2016. godine, podnosilac zahteva je podneo odgovor na tužbeni zahtev, sa predlogom da se isti odbije kao neosnovan, zbog nedostatka aktivne legitimacije stranke u ovom parničnom postupku.
17. Dana 20. decembra 2016. godine, Osnovni sud u Prizrenu je, u presudi C. br. 501/2016, I. Usvojio delimično tužbeni zahtev Saveta Islamske Zajednice, II. Obavezao je podnosioca zahteva da oslobodi spornu nepokretnu imovinu, III. Odbio tužbeni zahtev u vezi sa nadoknadom mesečnog zakupa od 300 evra, na ime neosnovanog korišćenja, i IV. Obavezao je podnosioca zahteva da na ime troškova postupka plati Savetu Islamske zajednice sumu od 15 evra.
18. Osnovni sud u Prizrenu je, između ostalog, u obrazloženju, naveo da: "*S druge strane, tužena strana nije dostavila sudu nijedan validan materijalni dokaz kojim bi se dokazala činjenica da tuženi ima pravo svojine ili ima valjan pravni osnov na osnovu kojeg je stekao pravo svojine. u ovoj spornoj nepokretnosti, ili da dokaže da postoji valjan pravni osnov na osnovu kojeg drži u posedu i na korišćenje spornu parcelu. Sud nalazi da je na osnovu člana 93. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (ZVDSP)' tužilac (vlasnik ima pravo da zahteva vraćanje u posed opisane katastarske parcele, kao u tački II izreke ove presude, od strane držaoca ovde tuženog, zbog činjenice da ovaj poseduje i koristi ovu parcelu bez valjanog pravnog osnova.*"

19. Podnosilac zahteva je 10. januara 2017. godine podneo žalbu Apelacionom sudu protiv presude Osnovnog suda u Prizrenu od 20. decembra 2016. godine, zbog povrede odredaba proceduralnog zakona, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja kao i pogrešne primene materijalnog prava. Protiv gore navedene presude, žalbu je podneo i Savet Islamske Zajednice, u vezi sa delom u kojem se odbija izreka koja je povezana sa isplatom rente zbog korišćenja nepokretne imovine.
20. Dana 2. februara 2021. godine, Apelacioni sud je osporenom presudom Ac. br. 411/2017, I. odbio žalbu podnosioca i potvrdio je presudu Osnovnog suda u Prizrenu od 20. decembra 2016. godine, II. usvojio žalbu Saveta Islamske zajednice i ukinuo presudu Osnovnog suda u Prizrenu, u vezi sa tačkom III izreke koja se odnosi na plaćanje zakupnine na ime nezakonitog korišćenja, vraćajući istu na ponovno odlučivanje u vezi sa ovim poslednjim.
21. Apelacioni Sud je, između ostalog, obrazložio da: *“Polazeći od ovakvog stanja predmeta, Apelacioni sud smatra da je prvostepeni sud, pravilno i potpuno dokazujući činjenično stanje i pravilno primenio odredbe parničnog postupka ali i materijalnog prava, kao u stavu I i II izreke osporene presude, koja se odnosi na tužbeni zahtev tužioca za oslobađanje i predaju/vraćanje nepokretnosti u posed, pa se presuda koju je tuženi napao – u ovom delu potvrđuje.” [...] Izuzetak je napadnuta presuda u njenom odbijajućem delu, koji se tiče odbijenog zahteva tužioca, kojim je osnovano tražio da se obaveže tuženi, kao korisnik koji je bez osnova koristio nepokretnu imovinu tužioca, u svoju korist i bogatio se bez ikakvog pravnog osnova a na štetu tužioca, da mu nadoknadi deo dobitka koji je imao, a minimalno na nivou mesečne kirije od 300,00, ili ukupno sumu u visini od 4.800,00 €, počev od dana 01.01.2015. godine pa sve do predaje nepokretne imovine i konačne isplate, sa zateznom zakonskom kamatom, u kom delu je umešana u pogrešnu primenu materijalnog prava, stoga se ista u ovom delu poništava po žalbenim navodima tužioca.”*
22. Dana 5. maja 2021. godine, podnosilac zahteva navodi da je podneo zahtev za reviziju, a preko Osnovnog suda u Prizrenu, Vrhovnom sudu, protiv presude [Ac. br. 411/2017] Apelacionog suda, od 2. februara 2021. godine, u odnosu na odbijeni deo žalbe, odnosno u odnosu na tačke I i II izreke. Po navodima podnosioca zahteva: *“Prilikom predaje revizije u Osnovnom sudu u Prizrenu, pravni službenici u sudu su napravili jednu grešku i predmet sa brojem C. br. 501/16, je dobio novi broj C. br. 514/21. Nekoliko puta sam bio da pitam za reviziju koju sam podneo, ali se ista ne nalazi u Osnovnom sudu u Prizrenu.”*
23. Dana 13. avgusta 2021. godine, Vrhovni Sud je doneo Rešenje Rev. 343/2021 putem kojeg je odbacio kao neblagovremen zahev za reviziju podnosioca zahteva.

Navodi podnosioca zahteva

24. Sud podseća da podnosilac zahteva tvrdi da je radnjama Osnovnog Suda u Prizrenu došlo do povrede njegovih prava koja su zagarantovana članom 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i članom 32 [Pravo na pravno sredstvo] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

25. Podnosilac zahteva tvrdi da je dana 5. maja 2021. godine, podneo zahtev za reviziju pred Vrhovnim Sudom, a putem Osnovnog suda u Prizrenu. Međutim, on tvrdi da je njemu onemogućeno da podnese ovo pravno sredstvo, zbog toga što je napravljena jedna greška od strane administracije Osnovnog suda u Prizrenu, i zbog činjenice da se u bazi podataka potonjeg ne nalaze podaci u vezi sa podnošenjem revizije, i samim tim je njemu osporeno pravo na „pristup sudu i pravo na efektivno pravno sredstvo, koje propisuje da: *“Svako lice ima pravo da koristi pravna sredstva na sudske i administrativne odluke, koje uskraćuju njena/njegova prava ili interese, na zakonom propisan način.”*
26. Podnosilac zahteva dalje navodi da: *“U vezi sa ovom greškom administracije suda, ja sam dana 26.08.2021. godine podneo zahtev predsedniku Osnovnog suda u Prizrenu, dana 27.08.2021. godine sam podneo zahtev i u administraciji suda (opšte odeljenje – civilna divizija) da se ispravi ova greška, ali evo još uvek nisam dobio nikakav odgovor sa njihove strane. Takođe sam bio i u Vrhovni sud Kosova, ali se ni kod ovog suda ne nalazi revizija koja je podneta sa moje strane, oni su mi rekli da nije došla nikakva revizija na moje ime pred tim sudom.”*
27. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda da utvrdi da je došlo do ustavnih povreda njegovih prava zato što : *“Nakon odlučivanja po podnetom zahtevu, upućenom Ustavnom sudu, mi ćemo imati mogućnosti zato što će sudovi biti obavezni da poštuju garancije iz Ustava – odredbe istog, mi to čekamo, jer su ustavne povrede evidentne i nakon evidentiranja istih po usvajanju ovog zahteva, eliminišaće se sve povrede koje su se desile.”*

Prihvatljivost zahteva

28. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, predviđeni Zakonom i dalje precizirani Poslovníkom o Radu.
29. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, u vezi sa stavom 4, člana 21 [Opšta načela] Ustava, koji propisuju:

Član 113 [Jurisdikcija i Ovlašćene strane]

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

[...]

30. Sud u nastavku razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti kao što je dalje propisano u Zakonu, odnosno u članovima 47, 48 i 49 Zakona, koji propisuju:

Član 47
[Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.”

Član 48
[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”

Član 49
[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta...”

31. Što se tiče ispunjenja uslova prihvatljivosti kao što je gore navedeno, Sud ocenjuje da se podnosilac zahteva: i. legitimise kao ovlašćena strana, u smislu člana 113.7 Ustava; ii. on osporava ustavnost jednog akta nekog javnog organa, odnosno rešenje Apelacionog suda Ac. br. 2023/2020 od 23. februara 2021. godine; iii. Iscrpeo je sva pravna sredstva koja su mu bila dostupna, u smislu člana 113.7 Ustava i člana 47.2 Zakona; iv. Naglasio je prava koja su zagarantovana Ustavom, za koja on tvrdi da su mu povređena, u skladu sa zahtevima iz člana 48 Zakona; i v. podneo je zahtev unutar zakonskog roka od 4 (četiri) meseca, kako je to i propisano u članu 49 Zakona.
32. Dalje, Sud razmatra da li zahtev ispunjava kriterijume o prihvatljivosti, koji su propisani pravilom 39 (2) Poslovnika o Radu, koje propisuje:
- (1) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju.”*
33. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazivati ih „očigledno neosnovanim navodima“. Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četvrtog stepena“; (ii) navodi kategorisani „odsustvom očigledne ili evidentne povrede“; (iii) navodi koji su „nepotkrepljeni ili neobrazloženi“; navodi kada se ispuni jedan od dva karakteristična uslova, i to:

- a) kada podnosilac zahteva jednostavno navede jednu ili više odredaba Konvencije ili Ustava, ne objašnjavajući pritom na koji su način one prekršene, osim ukoliko je na osnovu činjenica i okolnosti predmeta to sasvim očigledno (vidi predmet ESLJP-a *Trofimchuk protiv Ukrajine (odluka)* br. 4241/03 od 31. maja 2005. godine, vidi, takođe, *Baillard protiv Francuske (odluka)* br. 6032/04 od 25. septembra 2008. godine i b) kada podnosilac zahteva propusti ili odbije da predoči materijalne dokaze kojima bi potkrepio svoje navode (to naročito važi za odluke sudova ili drugih domaćih vlasti), osim ukoliko postoje izuzetne okolnosti koje su van njegove kontrole i koje ga sprečavaju da to učini (na primer, ako zatvorske vlasti odbiju da predoče Sudu dokumente iz spisa predmeta zatvorenika o kome je reč) ili ako Sud sam ne odluči drugačije (vidi slučaj KI166/20, podnosilac *Ministarstvo rada i socijalne zaštite*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. januara 2021. godine, stav 43) i na kraju, (iv) „konfuzni i nejasni“ navodi (vidi, slučajeve ESLJP-a: *Kemmachev protiv Francuske*, zahtev br. 17621/91, kategorija (i), *Mentzen protiv Litvanije*, zahtev br. 71074/01, kategorija (ii) i *Trofimchuk protiv Ukrajine*, zahtev br. 4241/03, kategorija (iii).
34. Sud primećuje da se suština navoda podnosioca zahteva tiče povrede „prava na pristup sudu“ zagarantovanog članom 31 Ustava i članom 6.1 Evropske Konvencije o Ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP), za koje se tvrdi da se desila zbog neadministriranja (procesuiranja) zahteva za reviziju od strane Osnovnog suda u Prizrenu, pred Vrhovnim Sudom, pravnog sredstva koje je podneto protiv Presude Apelacionog suda [Ac. br. 411/2017] od 2. februara 2021. godine.
35. Stoga, kako bi utvrdio primenljivost garancija navedenih u odredbama člana 31. Ustava i člana 6.1 EKLJP, u okolnostima ovog slučaja, sud će u nastavku elaborirati opšta načela koja proizilaze iz sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP), u vezi sa pravom na pristup sudu. Sledeća analiza će se uraditi u skladu sa zahtevima iz člana 53 [Tumačenje odredbi Ljudskih prava] Ustava, norma koju je Sud dužan da primeni kada se radi o navodnim povredama ljudskih prava zajemčenih Ustavom.
36. S tim u vezi, Sud podseća na sadržaj stavova 1 i 2 člana 31 Ustava, kao i stava 1 člana 6 EKLJP-a, koji propisuju:

Ustav Republike Kosovo

Član 31

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. *“Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.*

2. *Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.”*

[...]

Evropska Konvencija o Ljudskim Pravima

Član 6
[Pravo na pravično suđenje]

1. "Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obaveza..., svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim, zakonom ustanovljenim sudom."

[...]

i. Opšta načela u vezi sa „pravom na sud”

37. Pravo na pristup sudu u smislu člana 6. EKLJP-a je definisano u slučaju *Golder protiv Ujedinjenog Kraljevstva* (vidi, slučaj ESLJP-a: *Golder protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, presuda od 21. februara 1975. godine, stavovi 28-36). Pozivajući se na načelo vladavine prava i izbegavanja arbitrarne moći, ESLJP je utvrdio da je „pravo na pristup sudu” suštinski aspekt proceduralnih garancija sadržanih u članu 6. EKLJP-a (što se tiče opštih načela prava na sud, vidi takođe Vodič ESLJP-a od 31. decembra 2018. godine o članu 6. EKLJP-a, Pravo na pravično i nepristrasno suđenje, Građanski aspekt, Deo II, Pravo na sud, i vidi takođe, između ostalog, slučaj ESLJP-a: *Zubac protiv Hrvatske*, presuda od 5. aprila 2018. godine, stav 76). Pored toga, prema ESLJP-u, ovo pravo svakome daje pravo da se pred sudom pozabavi relevantnim pitanjem u vezi sa „građanskim pravima i obavezama“ (vidi, slučaj ESLJP-a: *Grkokatolička župa Lupeni i drugi protiv Rumunije*, presuda od 29. novembra 2016. godine, stav 84 i reference u njemu).
38. Sud u ovom smislu naglašava da pravo na sud, kao sastavni deo prava na pravično i nepristrasno suđenje, zagarantovano članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, predviđa da strane u postupku moraju imati delotvorno pravno sredstvo koje im omogućava da zaštite svoja građanska prava (vidi, slučajeve ESLJP-a: *Běleš i drugi protiv Češke Republike*, presuda od 12. novembra 2002. godine, stav 49; i *Naït-Liman protiv Švajcarske*, presuda od 15. marta 2018. godine, stav 112).
39. Shodno tome, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, svako ima pravo da podnese 'tužbu' u vezi sa relevantnim „građanskim pravima i obavezama” pred sudom. Član 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a oličava „pravo na sud”, odnosno „pravo na pristup sudu”, što znači pravo na pokretanje postupka pred sudovima u građanskim predmetima (vidi, slučaj ESLJP-a: *Golder protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, gore citiran, 36). Dakle, svako ko smatra da je došlo do nezakonitog uplitanja u ostvarivanje njegovih/njenih građanskih prava i navodi da mu je uskraćena mogućnost da ospori navod pred sudom, može se pozvati na član 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, pozivajući se na relevantno pravo na pristup sudu.
40. Tačnije, prema sudskoj praksi ESLJP-a, prvo mora postojati „građansko pravo”, a drugo, „spor” u vezi sa zakonitošću uplitanja, što utiče na samo postojanje ili delokrug zaštićenog „građanskog prava”. Definicija oba ova koncepta mora biti suštinska i neformalna (vidi, između ostalog, slučajeve ESLJP-a: *Le Compte, Van Leuvenand De Meyere protiv Belgije*, presuda od 23.

juna 1981. godine, stav 45; *Moreira de Azevedo protiv Portugalije*, presuda od 23. oktobra 1990. godine, stav 66; *Gorou protiv Grčke* (br. 2), presuda od 20. marta 2009. godine, stav 29 i *Boulois protiv Luksemburga*, presuda od 3. aprila 2012. godine, stav 92). „Spor“, međutim, zasnovan na sudskoj praksi ESLJP-a, mora biti (i) „istinit i ozbiljan“ (vidi, u ovom slučaju, slučajeve ESLJP-a: *Sporrong i Lönnroth protiv Švedske*, presuda od 23. septembra 1982. godine, stav 81, i *Cipolletta protiv Italije*, presuda od 11. januara 2018. godine, stav 31); i (ii) ishod postupka pred sudovima mora biti „odlučujući“ za dotično građansko pravo (vidi, u ovom smislu, slučaj ESLJP-a: *Ulyanov protiv Ukrajine*, presuda od 5. oktobra 2010. godine). Prema sudskoj praksi ESLJP-a: „nestabilne veze“ ili „daleke posledice“ između dotičnog građanskog prava i ishoda ovog postupka nisu dovoljne da bi bile u okviru člana 6. EKLJP-a (vidi, u ovom smislu, slučajeve ESLJP-a: *Lovrić protiv Hrvatske*, presuda od 4. aprila 2017. godine, stav 51, i *Grkokatolička župa Lupeni i drugi protiv Rumunije*, gore citiran, stav 71 i reference u njemu).

41. U takvim slučajevima, kada se utvrdi da postoji „građansko pravo“ i „spor“, član 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a garantuje pogođenom pojedincu i pravo „da to pitanje reši sud“ (vidi, slučaj ESLJP-a: *Z i drugi protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, presuda od 10. maja 2001. godine, stav 92). Odbijanje suda da razmotri navode strana u pogledu usklađenosti postupka sa osnovnim procesnim garancijama pravičnog i nepristrasnog suđenja ograničava njihov pristup sudu (vidi, slučaj ESLJP-a: *Al Dulimi i Montana Management Inc protiv Švajcarske*, presuda od 21. juna 2016. godine, stav 131).
42. Pored toga, prema sudskoj praksi ESLJP-a, EKLJP nema za cilj da garantuje prava koja su „teorijska i lažna“, već prava koja su „praktična i delotvorna“ (vidi, za više o „praktičnim i delotvornim“ pravima, Vodič ESLJP-a od 31. decembra 2018. godine o članu 6. EKLJP-a, Pravo na pravično i nepristrasno suđenje, Građanski aspekt, Deo II, Pravo na sud, A. Pravo i pristup Sud, 1. Praktično i delotvorno pravo, i slučajeve ESLJP-a: *Kutić protiv Hrvatske*, gore citiran, stav 25 i reference koje su citirane u njemu, i *Grkokatolička župa Lupeni i drugi protiv Rumunije*, presuda od 29. novembra 2016. godine, stav 86 i reference u njemu).
43. Stoga i što je važnije, u pogledu ovih prava, član 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a garantuje ne samo pravo na pokretanje postupka, već i pravo da se predmetni „spor“ reši od strane suda obrazovanog na osnovu zakona (vidi, slučajeve ESLJP-a: *Kutić protiv Hrvatske*, presuda od 1. marta 2002. godine, stavovi 25-32; *Grkokatolička župa Lupeni i drugi protiv Rumunije*, presuda od 29. novembra 2016. godine, stav 86 i reference u njemu; *Acimović protiv Hrvatske*, presuda od 9. oktobra 2003. godine, stav 41, i *Beneficio Cappella Paolini protiv San Marina*, presuda od 13. jula 2004. godine, stav 29).
44. Međutim, gore navedena načela ne podrazumevaju da su pravo na sud i pravo na pristup sudu apsolutna prava. Ona mogu biti podložna ograničenjima, koja su jasno definisana sudskom praksom ESLJP-a. (Vidi: Vodič ESLJP-a od 31. decembra 2018. godine o članu 6. EKLJP-a Pravo na pravično suđenje, građanski aspekt, a posebno u pogledu ograničenja prava na sud, Deo II. Pravo na sud, A. Pravo pristupa sudu 2. Ograničenja). Međutim, ova ograničenja možda neće ići toliko daleko da ograničavaju pristup pojedincu, kršeći samu

suštinu prava. (Vidi: ESLJP, *Baka protiv Mađarske*, presuda od 23. juna 2016. godine, stav 120; i *Lupeni grčko katolička parohija i drugi protiv Rumunije*, presuda od 29. novembra 2016. godine, stav 89 i tamo navedene reference). Kad god je pristup sudu ograničen zakonom ili relevantnom sudskom praksom, Sud ispituje da li takvo ograničenje utiče na suštinu prava i, naročito, da li je to ograničenje sledilo „legitimni cilj“ i da li postoji „razuman odnos proporcionalnost između korišćenih sredstava i cilja koji se želi postići“. (Vidi: slučajeve ESLJP-a, *Ashingdane protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, presuda od 28. maja 1985. godine, stav 57; *Lupeni grčko katolička parohija i drugi protiv Rumunije*, citiran gore, stav 89; *Naït-Liman protiv Švajcarske*, citiran gore, stav 115; *Fayed protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, presuda od 21. septembra 1990. godine, stav 65; i *Marković i drugi protiv Italije*, presuda od 14. decembra 2006. godine, stav 99).

ii. Primena opštih principa u okolnostima ovog slučaja

45. Sud podseća još jednom da se suština navoda podnosioca zahteva tiče neadministriranja (procesuiranja) zahteva za reviziju od strane Osnovnog Suda u Prizrenu pred Vrhovnim Sudom, podnetom kao pravno sredstvo protiv Presude Apelacionog suda [Ac. br. 411/2017] od 2. februara 2021. godine.
46. S tim u vezi, podnosilac zahteva navodi da: “ *U vezi sa ovom greškom administracije suda, ja sam dana 26.08.2021. godine podneo zahtev predsedniku Osnovnog suda u Prizrenu, dana 27.08.2021. godine sam podneo zahtev i u administraciji suda (opšte odeljenje – civilna divizija) da se ispravi ova greška, ali evo još uvek nisam dobio nikakav odgovor sa njihove strane. Takođe sam bio i u Vrhovni sud Kosova, ali se ni kod ovog suda ne nalazi revizija koja je podneta sa moje strane, oni su mi rekli da nije došla nikakva revizija na moje ime pred tim sudom.*”
47. Sud, pozivajući se na gore navedene tvrdnje, podseća da se Sud dana 25. marta 2022. godine, obratio posebnim zahtevima Osnovnom sudu u Prizrenu kao i Vrhovnom Sudu, da bi video šta se desilo sa zahtevom za reviziju koji je podnet od strane podnosioca zahteva pred Osnovnim sudom u Prizrenu, dana 5. maja 2021. godine. S tim u vezi, Vrhovni Sud je, dana 1. aprila 2022. godine, obavestio Sud u vezi sa revizijom koja je podneta od strane podnosioca zahteva protiv presude Apelacionog Suda [Ac. br 411/2017] od 2. februara 2021. godine, isti je dana 13. avgusta 2021. godine, doneo rešenje Rev. br. 343/2021, putem kojeg je odbačena revizija podnosioca zahteva kao neblagovremena.
48. U međuvremenu, dana 4. aprila 2022. godine, Osnovni sud u Prizrenu je, u skladu sa zahtevom Suda od 25. marta 2022. godine, i u vezi sa navodima podnosioca zahteva da je njegov zahtev za reviziju bio pogrešno registrovan od strane administracije Osnovnog suda u Prizrenu, kao novi građanski predmet, pojasnio sledeće: “*Po prijemu presude, tužilačka strana Savet Islamske Zajednice, sa sedištem u Prizrenu, je podnela žalbu i predmet je poslat Apelacionom sudu u Prištini, koji je presudom broj Ac. br. 411/17, od 02.02.2021. godine, odbacio žalbu tuženog Lutfi Shantiri, gde je u tački I i II izreke POTVRDIO prvostepenu presudu C. br. 501/16, od 20.12.2016. godine, dok je u tački III izreke prihvatio žalbu tužioca, UKIDAJUĆI prvostepenu*

presudu C. br. 501/16, od 20.12.2016. godine, u stavu III izreke i predmet je dobio novi broj C. br. 514/2021.

49. Sa druge strane, što se tiče procesuiranja zahteva za reviziju pred Vrhovnim Sudom, Osnovni sud u Prizrenu je objasnio da: *“U spisima predmeta se vidi da je tuženi Lutfi Shantiri, dana 11.05.2021. godine, podneo Reviziju, koja je poslata Vrhovnom Sudu Republike Kosovo. Vrhovni sud Kosova je Rešenjem Rev.343/2, od 13.08.2021. godine, odbacio kao neblagovremenu Reviziju tuženog Lutfi Shantiri, iz Prizrena, podnetu protiv Presude Apelacionog Suda Kosova, Ac. n3 411/2021, od 02.02.2021. godine. Podnošenje podnesaka: Ovim aktom Vam dostavljamo rešenje Vrhovnog suda Kosova rev. br. 343/2021 od 13.08.2021.godine, kao i dokaz o prijemu rešenja rev.br.343/21 od 13.08.2021. godine, u spisima predmeta se potvrđuje se da je isto Lutfi Shantiri primio 20.09.2021. godine.”*
50. Sud, iz spisa predmeta primećuje da je Vrhovni Sud, odbijanje revizije kao neblagovremeno obrazložio na sledeći način: *“ Članom 211.1 ZPP je predviđeno da protiv presude drugostepenog suda stranke mogu izjaviti reviziju u roku od 30 dana od dana dostavljanja presude. Iz spisa predmeta, odnosno iz dostavnice o ličnom uručivanju presude drugostepenog suda tuženome Lutfi Shantiri, proizilazi da je tuženi Lutfi ovu presudu primio dana 06.04.2021. godine, a s obzirom da se dan prijema presude ne računa u rok za podnošenje revizije, proizilazi da je tuženi poštom i to preporučenim pismom dana 07.05.2021. godine izjavio reviziju protiv tog istog drugostepenog suda. Ovaj datum, dan kada je predato u pošti, 07.05.2021. godine tad je bio četvrtak, radni dan, što je trideset i prvi dan, kada je revizija izjavljena, dok je u smislu navedene zakonske odredbe rok od trideset dana za podnošenje revizije je istekao dana 6. maja, u četvrtak, nije bilo nikakvog državnog praznika, tako da je njenim podnošenjem narednog dana, u petak, dana 07.05.2021. godine, proizilazi da je revizija podneta sa jednim danom zakašnjenja, a nakon isteka zakonskog roka od 30 dana za podnošenje iste.”*
51. Iz gore navedenog, Sud primećuje da je 10. septembra 2021. godine podnosilac zahteva podneo zahtev preko pošte, koji je stigao u Sud i registrovan je 20. septembra 2021. godine. U vezi sa registracijom zahteva, podnosilac zahteva je obavešten od strane Suda 15. oktobra 2021. godine, od kojeg je, između ostalog, Sud zatražio popunu obrasca zahteva kao i prilaganje prateće dokumentacije. Podnosilac zahteva je 25. oktobra 2021. godine podneo Sudu popunjen obrazac zahteva, uz koji je priložio prateću dokumentaciju.
52. Međutim, Sud nije obavešten od strane podnosioca zahteva da je Vrhovni sud, u vezi sa zahtevom za reviziju, doneo rešenje [Rev. br. 343 / 21], kojim je reviziju odbio kao neblagovremenu, 13. septembra. 2021. Prema informacijama koje je dostavio Osnovni sud u Prizrenu, Sud primećuje da je predmetno rešenje uručeno podnosiocu zahteva lično, 20. septembra 2021. godine, što znači da je podnosilac zahteva bio upoznat sa odlukom Vrhovnog suda pre 25. oktobra 2021. godine, na dan kada je predao popunjen obrazac za prijavu zajedno sa pratećom dokumentacijom.
53. Sud, imajući u vidu spise predmeta i sva gorenavedena razmatranja, zaključuje da su navodi podnosioca zahteva o povredi prava na „pristup sudu” od strane

Osnovnog suda u Prizrenu nepotkrepljeni materijalnim dokazima, jer spisi predmeta potvrđuju suprotno od njegovih tvrdnji, da je bio sprečen da efektivno koristi ovo pravo na efektivan način pred Vrhovnim sudom, zbog neprocesuiranja zahteva za reviziju od strane Osnovnog suda u Prizrenu. Štaviše, Sud zaključuje da je podnosiocu zahteva takođe efektivno omogućeno da primeni pravni lek (reviziju) protiv presude Apelacionog suda od 2. februara 2021. godine.

Zaključak

54. Iz ovih razloga, Sud utvrđuje da navodi podnosioca zahteva koje se tiču povreda člana 31 Ustava u vezi sa članom 6.1 EKLJP-a, o pravu na „pristupu sudu”, pripadaju trećoj kategoriji (iii), potkategoriji (b), „nepotkrepljenih ili neobrazloženih” navoda, i stoga se, kao takvi, po ustavnim osnovama trebaju proglasiti očigledno neosnovanim.
55. Samim tim, zahtev se u svojoj celini treba proglasiti neprihvatljivim kao očigledno neosnovan, u skladu sa pravilom 39 (2) Poslovnika o Radu.

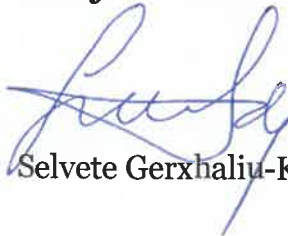
IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, članovima 20 i 47 Zakona, kao i u skladu sa pravilima 39 (2) i 59 (b) Poslovnika o Radu, na sednici održanoj dana 12. maja 2022, jednoglasno

ODLUČUJE

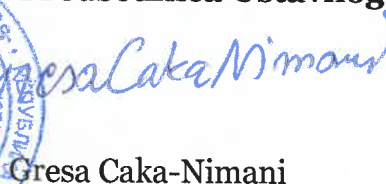
- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Selvete Gerxhaliu-Krasniqi

Predsednica Ustavnog Suda

Gresa Caka-Nimani